

ZOMBOR ÉS VIDÉKE.

A BÁCS-BODROGH MEGYEI EGYESÜLT ELLENZÉK HIVATALOS POLITIKAI KÖZLÖNYE.

Megjelenik hetenkint kétszer: Vasárnap és csütörtökön.

<p>Szerkesztőség és kiadóhivatal: A bajai utczával szemközt Falczon-féle ház, hova minden, a lap szellemi és anyagi részét illető közlemé- nyek, intézkedések és minden egyéb bejuttatandók.</p>	<p>Felelős szerkesztő: DR. MOLNÁR GYULA.</p>	<p>Előfizetési árak: Egész évre 8 frt — Félévre 4 frt — Negyedévre 2 frt Naptáriónak egész évre 6 frt Félévre 3 frt Negyedévre 1.50 Egyes szám ára 10 kr.</p>
---	---	--

Zombor város csatornázása.

Év év után múlik s városunk jövő jére oly fontos, közegészségi viszonyaink javítására nézve oly nagy horderejű csatornázási kérdés még sem jut közelebb megoldáshoz.

Óriási nehézségeket, elháríthatlan akadályokat emlegetnek s ezen a czímen és ürügy alatt évről-évre odázzák tovább e dolgot, s úgynevezett tanulmányozási stadiumban hagyják azt szinyleni. Nem mintha mi fölöslegesnek tartanók a kérdés gondos tanulmányozását, nem mintha elhamarkodtatni akarnók ily nagyszabású, városunk érdekeit legközelebről érintő művelet végrehajtását: célunk csak arra figyelmeztetni az illetékes köröket, miszerint a legalaposabb tanulmányozásnak is van határa, mely nem kell, hogy azonos legyen az örökös halasztgatással vagy éppen csak annak lepezésére szolgáljon. Mert ha városunk közönsége jelenleg nem is bírja el azokat a terheket, melyeket egy végleges csatornázó mű építése reá ró, kívánatos, sőt föltötte szükséges legalább tájékoztatást nyerni már most az iránt, mily csatornázó rendszer

felelhetne meg leginkább céljainknak s különösen mik azok az áldozatok, melyeket a közügy érdekében e téren előbb-utóbb meghozni kell!

Tagadhatatlanul nehéz problema előtt állunk, melynek megbírálásán sok nézőpontra van szükség; első sorban és főképen az egészségügyi nézőpont domináló, hiszen egészségügyi viszonyaink javítását célozzuk. De ítéletünknek ki kell terjedni az ügy műszaki, közigazdasági és pénzügyi oldalára s csak mind ezen nézőpontok figyelembevételével mérlegelése után adhatjuk meg azon rendszernek az elsőseget, mely körülményeink között legjobban alkalmazható. Sik területen fekvő városunk esési viszonyai a házi szennyvizeknek földalatti boltzott csatornában a záporvízzel együtt való levezetését aligha tűrnék meg; de még ez esetben is egyetlen vízfolyásunknak — a Ferenc csatornának — megmetyelése oly egészségellenes és meg nem engedhető dolog, hogy — legalább a sűrűbb népességű városrészek területén — más fajta csatornázó rendszerről aligha lehetne szó, mint olyanról, melynél az összegyűlt szennyvizek az esővíztől elvá-

lasztva távolítottanának el és pedig oly gyorsan, hogy azok bomlása következtében káros kigőzölgések ne támadhassanak s oly helyre, hol kellő gazdasági értékesítés folytán a város még némi anyagi hasznot is élvezzen.

E célzt csak is az elválasztó rendszer alkalmazásával lehet elérni s ezen elrendezés egyik vagy másik megoldása lehet csak alkalmas arra, hogy városunk csatornázása a modern követelményeknek megfeleljen és pedig a mi esetünkben annál inkább, mert kedvező esési viszonyokat s közelfekvő, használható vízfolyást is föltételezve, sok, rendkívül sok vizre van szükség, hogy a földalatti csatorna hálózat mindenkor tisztán tartassék és szárazság idején is folytonosan öblitessék, sok fölösleges vízzel pedig tudvaleg városunk nem rendelkezik. A házi és záporvizeket levezető egyesített csatornahálózatnak oly sok a hátránya, hogy sikerületlő városokban építése csak kivételesen indokolható s ép ezen hátrányok felismerése következtében keletkeztek azok a csatornázó műveletek, melyek a szennyvizek direct és gyors levezetését célozzák s azok okszerű gazdasági felhasználását teszik lehetővé.

TÁRCSA.

Emma levélkosárjából.

IV.

(A „Czicza“ kertjében.)

— A „Zombor és Vidéke“ eredeti tárczája. —
Írta: Ifj. KUBISS ÁGOST.

Szeretett barátnóm! Nem vagyok ugyan nagy matematikus, de a legutóbbi pár nap alatt azon törtem a fejem, mint is lehetne azt valahogy kihozni, hogy a természetes számsorban a hármas után mindjárt a tiz következzék.

De fájdalom! — bajom sem a stereometria, sem a goniometria, sem a nyakatekert trigonometria nem segíthetett. — (Hogy már a logaritmusokat és Newton tantételét ne is említsem.)

S már csaknem azon a ponton voltam, hogy a sok permutáció-, kombináció-, variáció- és tudj' Isten mi nem mindenféle permutáció-kombinációkba megbolondulok, miglen végtére egy teljes hét múlva a progressziók segítségével odalyukadtam, hogy spekulációim in infinitum egy megoldhatlan kvadratura er-

küli, a miért is — a harmadik levél után íme megírom neki a negyediket . . .

Persze magácska ezekhez a fenti dolgokhoz ugyan vajmi keveset ért, de — ne törődjék vele. Én se sokat értek! S ezért is, a mint látja, egyszerűen neki fogok levélkéje megírásának, a melynél, úgy gondolom, matematikai tudományomnak még az egyszerűség sem kell terjednie.

Kedves Emma! Legutóbbi levélkédjétt vettem. Minthogy pedig ennek egy-két sora úgy magácskát, mint az én még hozzá intézendő leveleimet sokkal is közelebről érdeklő: nem zárkozhatom el, hogy szives engedelmével aggodalmas s előrelátó, de engemet egy cseppet sem megdöbbenő sorait levélkémben ne loppam. S e tekintetben tiltakoznia sem kell. Ne felejen: eléggé óvatos vagyok én. S különben is azt csak nem tételezi fel rólam, hogy én az abba zárt puszkait is érinteni találom. Ó nem! Azt majd szépen elhallgatjuk. Nem is kell azt mindenkinek tudni. Elég az, ha én tudom. De utóvégre is, kinek mi köze hozzá? Csak a mama ne tudja! No mert akkor lenne csotepaté. Ill' a berek nád a kert, — szedhetném az irhámát. Már pedig amolyan köpezős gyerekeknek, mint a milyen jó magam

vagyok, nem igen sikerülne bliezczug módra laufsrittolnom. Ellenésében pedig jótállok, ugyan csak végig skaláznak rajtam a „tremolando, arpeggio és pizzicato“ változatokat. (S ezt sem nyirettyével!) A mihez tudom kontraképen nem a legszívesebben fujnám a nagy-terezeket, vagy a basszus-trillákat!

No már mostan: minthogy én sem nem tartozom azok közé, kik holmi privát passziókból versenyfutást rendezni szeretnek s még kevésbé óhajtom a szekundánusok szerepét elvállalni a magam bórén bemutatható muzikális piéce-en, — tanácsos lesz a puszkiról hallgatnom s levélkéjének csak azt a részét foglalni soraimba, melyet éppen erantenen szükséges-ly ir tehát:

„Édes Gusztibusz! Nem akarom hosszabba venni igénybe annélkül is lefoglalt idejét, — rövid leszek tehát. „Az én mesém“-et s a mellékelt szép naplót nem is hiszi, mily nagy esodálkozással vettem. Fogadj is érte legnagyobb köszönetemet! Bárha azt a sok figyelmet, amelylyel minden alkalommal elhalmoz, meg se lehet köszönni!

„Harmadik levélkéjére azonban, melyben oly mulatságosan írta le Sylveszter-éji kalandját, meg az emlékezetes almárium

A legtöbb megoldás elve, hogy a házi vizeket az utcák színe alatt fektetett csövekben vezetik egyes központi medencékbe, e tartányokból pedig sűrített levegővel hajtják nyomó csövek közvetítésével oly távolfekvő helyre, melyen a gazdasági felhasználás legcélszerűbben eszközölhető. Ily berendezés mellett a talaj inficiálása nem fordulhat elő; egészségrontó gázok nem fejlődhetnek s csak a záporvizek külön levezetéséről kell még gondoskodni, a mi már műszakilag könnyebben keresztülvihető dolog.

Ez volna a csatornázó kérdés legideálisabb megoldása, melyet figyelmébe ajánlunk mindazoknak, kik városunk tisztaságát hivatvák gondozni s fejlődését és haladását szívúkon viselik. Kívánatos, mert közönségünk jól felfogott érdekeről van szó, hogy felvilágosító tájékoztatást nyerjünk mielőbb és soká vajudó ügy mibenlétéről és előhaladásáról, melyet árok-beboltozással és foltozásokkal halasztgatni vagy éppen megakasztani hosszabb időre immár nem lehet.

B. Gy.

Zombor szab. kir. város törvényhatósági bizottságának rendes közgyűlése.

— Tartott 1894. jan. 30-án. —

A város törvényhatóságának január 30-iki közgyűlésén nevezetesebb ügy megvitatás alá nem került. A folyó ügyek vétettek tárgyalás alá, melyek között nem volt egyetlen sem, mely a nézetek harcát idézte volna föl.

Első sorban a pénztár vizsgálatot meg.

A polgármester kurtára szabott jelentése vita nélkül tudomásul vétetett, nem mintha a közigazgatás jelenlegi menetével a városi bizottsági tagok egyaránt meg lennének elégedve, hanem mivel az

ellenzéki bizottsági tagok egy előző napon tartott értekezleten a fölmerült hiányok szövegére hozatalát taktikailag okokból egy későbbi közgyűlésre halasztották.

József kir. főherceg levele a 25 éves jubileuma alkalmából történt üdvözlő föliratra zajos eljenzéssel fogadtattott.

A levelet itt közöljük:

„Zombor sz. kir. város közönsége! A magyar királyi honvédség negyedszázados fennállásának évfordulója alkalmából mely hazafias érzelmektől áthatott üdvözléssel lepett meg, mely keblemben öszinte visszhangra talált. Fogadjá ezért Zombor szab. kir. város közönsége legbensőbb, forró hálámát és legyen meggyőződve, hogy szives figyelmé, hazám és annak minden egyes része iránt táplált szívelem mélyében gyökerező ragaszkodásomat — ha lehet — még érgibteni fogja. Ha a magyar királyi honvédségnek 25 év alatt tanult haladása Ó Császári és apostoli Felsége, koronás Királyunk legfelsőbb megelegedését és hazánk bizalmát kiérdemelte, ugy köszönje ezt az ország saját fainak, mert e haladás csakis tisztikarunk végzetlenül kötelesség-érzetének és buzgóságának, valamint a legénység kiváló jóakarátának tulajdonítandó, kiket mindnyájukat az ő magyar szellem és spáik legszebb erényei — tántoríthatlan hűség királyunkhoz és lángoló hazaszeretet vezettek. Ily viszonyok között Isten szent áldása sem maradhatott el intézményünköl és kisérni is fogja örökké! Fogadjá Zombor szab. kir. város közönsége hálám ismétlése mellett benső ragaszkodásom kifejezését, melylyel maradok Alcsúth, 1894. január hó 10-én. József főherceg s. k.“

A belügyminiszter leirata a házi pénztár, a nyugdíj és kövezési alap 1894. évi költségelirányzatának jóváhagyása tárgyában tudomásul vétetett.

Ugyancsak tudomásul vétetett a belügyminiszternek a gyámpénztári kölcsönök után szedett 6% os kamatoknak 5%-ra történt leszállítása.

Tudomásul vétetett a múlt évi december 12-én történt bizottsági tagválasztásról szóló igazoló választmányi jelentés.

A honvédelmi miniszter intézményéhez képest a városnak a helyb. honvédségi parancsnoksággal kötött egyezsége elfogadtatott s e szerint a város havi 8 frt 50 kr. erejéig fizeti a honvédség egészségessé vízzel való ellátásának költségeit.

Kassa szab. kir. város átírata az 1888.

közlebb hozzámegegyek, egy szép színes bűgöcsigát, meg egy nagy-nagy mézeakalácsos babát viszek neki; olyan nagyot, akár csak ő maga! . . .

(„ — No és semmi egyebet? „)

— Hogy semmit-e egyebet? Hát ez talán kevés? . . . De igaz van: az ilyen bizalmas sorokért bizony méltán érdemelne meg sokkal többet is. No de viszek is én neki. Tudom, hogy olyan nagy mézes-szivart és lovacskát nem látott még soha. Hát még a sok cukorból való száslósbáránka, — ez lesz ám a valami! . . .

Jaj de bolond! gondolja bizonyára magában, — pedig lássa, kedves Emma, már én csak ilyen vagyok, szeretem a tréfát. S ezt különben fel se róhatja hibámul. Hisz én nekem, mint amolyan jó öreg bácsinak az ilyesmi szabad. Egyébként én kétszáz paron és megannyi bocsánat az önkényes kiugrásért! . . .

Jól van tehát! Ezentul mindig személyesen viszem el neki leveleimet.

De nézze, édes Emmusom: én az általa megjelölt helyre nem épen a legtanácsosabbnak gondolnám soraimat rejtieni, minthogy a toilette-tűkőr fiókjában nemcsak neki, de a mamának is akadhat dolga. Nos és akkor?

évi 35. t. cz. 12. §-ának I. a) pontja megváltoztatása iránt a képviselőházhöz intézett felirata pártolása tárgyában. Tudomásul vétetik.

Polgármesteri jelentés az alsófoku ipar-és kereskedelmi iskola felügyelő bizottságába egy tanak bevalasztása iránt olykép intézetett el, hogy Gyurisits György megvalasztatik s erről az illetékes közegek értesítettnei rendeltettek.

Az állandó választmány javasolja, hogy a városi pénzek közül, jelesen az árvartári pénzekből 50000 frt s némely alapítványi pénzek a zombori takarékpénztárba s ugyancsak 50000 frt többrendbeli alapítványi pénzzel a zombori kereskedelmi és iparbankba helyeztetk el, a mi fölött névszerinti szavazás folyt s 57 szavazattal a javaslat fogadtatott el.

Hajdu vármeuye átírata a közigazgatási hatóságok által elített egyének el-tartásából fölmerült költségeknek a bűnvádi alaplób leendő megtérítése iránt tudomásul vétetik.

A Falcione ösztöndíj alapítványnál trespesébe jött 3 ösztöndíjállás betöltése körül némi vita támadt. Ugyanis 13 folyamodó közül választott első sorban a róm. kath. iskolaszék Falcione Lőrincz meghallgatása mellett s kijelölte Falcione Antalt, Szalay Frigyet s Radics Aladárt, ettől eltérőleg a városi tanács Falcione Antalt, Jakab Gyulát s Karvázy Zsigát jelölte ki.

Fejér Gyula apátplébános szólásra jelentkezett s előadja, hogy ő mint az iskolaszék elnöke, indokolni óhajta annak javaslatát. Szerinte Falcione Gyula végrendeletében az ösztöndíj adományozása körül első sorban az iskolaszék nézetének kívánt döntő súlyt adni, mint a mely forum érintkezésbe lép a család legidősb tagjával. Ennek más oka nincs, mint hogy a közgyűlés az iskolaszék által kijelölt egyéneknek juttassa az ösztöndíjat. Ez az alapító intentionja s így a közgyűlés az ellen cselekednie, ha az iskolaszék ajánlatát mellőzné.

Dr. Molnár Gyula osztja az apátplébános abbeli nézetét, hogy az alapító intentionja szerint az iskolaszék javaslatát

— bizonyára még furcsább világ lenne véle, (avagy velem) mintha postán küldtem volna.

De tudja mit? Nekem egy fölséges eszmém lenne! — Rejtjük a leveleket mindig abba a nagy pelargónias cserépvázába, mely a zongora melletti virágkosár legközépen áll. Ott a mama nem találja!

S értsen meg: ha én nála vagyok s ugy „véletlenül“ meg találom érinteni a zongorabillentyűk kétszer-vonalzott „C“-jét, bizonyosra veheti, hogy levelom már kijelölt rendeltetési helyén van. Mindazonáltal nagy óvatosságot ajánlok, mert a mamákat kijátszani bizony nagyon nehéz dolog. — Ezt praxiaból mondhatom!

Mi azután levelkéjének azt a részét illeti, hogy ezentul többé soraimat posta útján ne juttassam kezeihez, — ezt megtennem nem lehet, mert ezzel a mama gyanuját csak még inkább kelteném föl.

Mint is volna az, hogy leveleim egyszerre elmaradnának?!

De tudja mit, édes Emmus? Hiszen mi a mamát e tekintetben is nagyon szépen kijátszhatjuk, csak akarnunk kell. S gondolja, hogy mikép? Ugy-e nem is hinné? Pedig lássa, ennek módja sokkal is egyszerűbb.

történetét, csak annyit mondhatok, hogy baj van! Levélkéjét édes mama kapta kezébe. S hogy én is elolvastam, azt csak a benne élőmlő kiftűnő humornak köszönhetem, melyen a mama olyanokat mulatott, hogy engemet sem kívánt élveztetéül megfosztani. E mellett azonban azt is kijelentette, hogy ezentul minden nekem érkező levelet fel fog bontani s csak akkor adni át nekem, ha „ő“ jónak találja.

„Minthogy pedig én bizonyosan vagyok róla meggyőződve, hogy a mama Gusztibusz levelkéinek egyikét sem adná át nekem, (mert mind olyan „ízón“ van irva!) és én mégis akarom olvasni, — kérem kedves Gusztu: ne juttassa ezentul levelkéit hozzám posta útján, de hozza el személyesen. S akkor se adja kezembe, (mert a mama nagyon figyel!) de lopja be óvatosan az előszobában álló nagy toilette-tűkőr fiókjába. En már tudni fogom, S még azon este kiviszem.

„Ezek után pedig a legszívélyesebben üdvözli és számtalanszor igaz s öszinte barátóbjé

* Emma.“

Aranyos bábé! Ugyan mondja csak: mit nem érdemelne meg magácska ezekért az előrelátó sorokért? — No várjon: ha majd leg-

figyelembe kell venni, de az attól való eltérés sem lehet kizárva, mert a döntés joga a közgyűlésre lett bízva. Maga részéről nem akarja sem a tanács, sem az iskolaszék javaslatát elfogadásra ajánlani, de azt kívánja, hogy a választás a közgyűlésnek szabad akaratából folyjék mindenki meggyőződése szerint.

Főispán: Azt hiszi, hogy a tanács és iskolaszék által együttesen ajánlott Falcione Kálmán s Jakab Gyulára nézve nincs szükség a szavazást megajteni.

Dr. Drakulits Pál: Kéri a szavazást mindhárom állás betöltésére nézve megajteni.

A szavazás elrendeltetik s következő eredménnyel végződik: Falcione Kálmán kapott 48, Radits és Szalay 35—35, Karvázy 29, Jakab 27, Juhász 3, Dömötör 10 szavazatot, minél fogva az ösztöndíjakat a 3 legtöbb szavazatot nyertek fogják élvezni.

A Papházi Döme-féle alapítványból a gör. kel. egyház község javaslatára 13 leány számára adományoztattak kihazsítási segélyösszegek.

Jakohcsits Mihály virilistai jogáról lemond, helyette Bell Sebestyén póttag fogja virilisi jogait gyakorolni.

A pénzügyi bizottság javaslata a vásárlási jog bérletének előterjesztése illetve a vásárok alkalmával a vásártéren felgyülemlett szemek fertőtlenítése tárgyában. A rendőrfőkapitányi hivatal a fertőtlenítést és elhordatást a bérletre akarta hárítani, mi ellen a bérlet kérvényezett s a közgyűlés e kötelezettség alól föloldotta.

A róm. kath. kistemető kibővítésére átengedett terület tulajdonjogi átruházására a polgármester fölhatalmaztatott.

Lőrinc Eszter kérvénye 363²/₃ □-ös moztonga terület eladására írt jövő közgyűlésen fog elintéztetni.

A városi számvevő javaslata, hogy Maximovits Vazul 119 frt 17 krajzi tartozását behajthatatlanság címén írja e a közgyűlés. Leiratott.

A veres-kereszt-egylet megkeresése háboru esetén sebesültek elhelyezése iránt.

Teszem én a maga szíves beleegyezésével egy hébe-korba olyanformán stilizált levélkét fogok neki küldeni, melyet a mama még csak távolról sem gondolhat „ízésnek.“ Sőt ellenkezőleg: a legismerőben fog mellette nyilatkozni, ami felett mi sutyomban aztán jókat kezeghatunk.

De nem teszom kíváncsivá! — Képzoljen hát el egy hirtelenében egy olyan fajta levelet, melyben egy igen kedves s igazán őszinte barátja arról értesíti, hogy több ismerősével a többek között egy jóképű s ájtatos teológus kollegájával is!) fönt volt a Kalvária hegyen s végtelenül sajnálja, hogy véle nem lehetett. Mert olyan szép példázatokot, melyeket Koripetorigorgiusz (igy hívnák a teológust!) az egyes stációk között elmondott, vajmi ritkán hallhatni. Mily mélyen, épületesen s sugárzó arccal is fejtegette az Istenbe helyezendő bizalmat a nyelvcsodás nyílat ellen! S mennyire tette kézzelfoghatóvá, hogy az ember sohasem tarthatja magát vigasztalásra méltónak, de ostorozni való bűnösnek amiért is az örök-élet és üdvösség elnyeréséért még a legnagyobb áldozatokra is bizony a legönfeláldozóbb készséggel kell magunkat rázánunk . . .

(Folyt. köv.)

A város közgyűlése elhatározza, hogy 20 sebesülteket ápol a kórházban, 30 labdabójának pedig gondozást fog nyújtani.

Dr. Czveikovits Péter kéri, hogy a esendes utcai kövezés egészen a házilag kibővítették, felet fizeti a költségnek. Megadatik.

Nikolits Györgynek 12 havi részletben visszafizetendő 225 forint fizetési előleg adatik, valamint Lugumerszky Mladen tisztviselőnek is engedélyeztetik a kért fizetési előleg.

A kövezési alapnak 6500 forint kamattalan kölcsönt ad a város házi pénztárából.

Lukits Félix volt városi végrehajtó kérvénye a nyugdíjalapra befizetett járuléknak kiutalása iránt. Veszelő szky Péter kéri, hogy a közgyűlés utalja vissza a befizetett összeget, dr. Molnár pártolja az indítványt, de a polgármester fölvilágosító előterjesztése után a kérvény elutasítatik.

Gyurky Márton volt városi rendőr szintén hasonló kérelmet terjeszt elő, mellette dr. Molnár Gyula szólal föl.

Polgármester elvileg ellenzi a kérelmet teljesítését.

Dr. Drakulits Pál az esetben hajlandó a kérelmet teljesíteni, ha ily kivételre már volt praecedens.

Dr. Gertinger Pál fölemlit néhány esetet, amelyben a befizetett nyugdíj illeték visszautaltatott, de ezek egyike se analog a jelenleg szövegben forgóval.

Dr. Molnár Gyula ismerteti folyamodó mostoha anyagi helyzetét, fölemlíti, hogy 15 éven szolgálta híven a várost s egy csekély jelentőségű hiba miatt vesztette el állását, kéri méltányosságból mintegy 25 frtra rugó befizetett illetékét kiadni.

Szavazásra kerülvén az ügy, dr. Molnár Gyula indítványa mellett csupán önmaga állott föl, a közgyűlés tehát Gyurky kérvényét elutasította.

Torna János városi hajdu kérvényt adott be nyugdíjjogosultságának megállapítása végett. Kérelmének hely adatik.

A nyugdíjkezelő bizottság Zarubszky János nyugdíjaztatását terjeszti elő, mi vita nélkül elogadtatik.

Balezar György állatorvos oklevele meghirdetettik.

Győr vármegye átír, hogy a képviselőházhoz a szegény betegeknek utadómentessége tárgyában intézett feliratát a város is pártolja.

Dr. Drakulics Pál fölszólására hasonló felirattal pártoltatik.

Főispán a közgyűlést 11 órakor zárja be s a jegyzőkönyv hitelesítését február 21-ikének d. u. 3 órájára tűzi ki.

Különfélék.

— **Kinevezés.** Sándor Béla főispán Kru-telik Dániel jogász közgazgatási gyakornokká nevezte ki és az ő-becsei szolgabírószághoz szolgálatiételre boosztotta.

— **Pályázat** van hirdetve Böregen gyalogrendőri, Paragán rendőrvetetői és közrendőri, Szontán és Bresztovácson kőrallatorvos állásra. —

— **A palánkai kir. járásbírószághoz** Draganovszky Géza nyitrai tszéki joggyakornok neveztetett ki aljegyzővé.

— **Hymen.** Goldstein Ignác dr. zombori ügyvéd eljegyezte Liebmann Ilonka kisasszonyt Kassán.

— **A dalárda mulatsága.** A zombori kaszón-egyleti dalárda február hó 6-án (hus-hagyo kedden) farsangi dal- és táncostlyt rendez, melyre a nagyérdemű közönséget tisztelőtel meghívja. Műsorozata a következő: 1. „China influenza serenád.“ Kossovits J. F. Fédikar. 2. „Madárdal.“ Sztajkovits J. A kis molnár című operettjéből. Éneklő Szabácsy Anna k. a., zongorán kíséri Pataj Ella k. a. 3. „A siami hármás ikrek“ 1 testtel, 2 kézvel, 3 fejjel és 4 lábbal. Ezelő-re utolsó fellépésük. 4. „Farsangi csevegés.“ Bárczy Irán utól. 5. „A mi az újságban van.“ Humoristikus polka. Fédikarra Böhm M. töl. Zongorán kíséri Dr. Balogh Ernő ur. 6. „Egy vándor művész-család fellépte.“ 7. „Daj, virág és szerelem.“ Vegyeskar Borsay S. töl. Zongorán kíséri Pataj Ella k. A vegyeskarban Császár Stefánia, Ferris Klementin, Fratricsevits Adrienne, Husveth Gizella, Kalapsza Bella, Karl Aranka, Kekezo-vics Hermin, Krämer Irén, Lang Mariska, Milcsinszky Emma, Pataj Ella, Simonits Mariska, Staudacher Mariska, Szabácsy Anna, Tessenyi Vilma, Valtér Aranka k. a. szívesek közreműködni. A színeklet alatt Hercenberger Sándor zenekara játszik. Kezdeté 8 órakor. Az előadást tánc követi. Belépjegyek 1 frt. Jával Sztrilich Zsigmond ur kereskedésében előre is válthatók. A pártoló tagok a tagsági jegy első szelvényével ráfizetés nélkül válthatnak belépőjegyet. — Pártoló tag lehet bárki, ki a f. évre 2 frt 50 kr-t fizet a dalárda pénztárába. A pártoló tagok a folyó évben négy, u. n. alapszabályszerű dalestélyre, — melyek közül legalább kettő táncvigalommal lesz összekötve — szabadjeggyel bírnak. Beiratkozni az egylet bármelyik működő tag-jánál és az esti pénztárnál is lehet.

— **A zombori képviselő** mentelmi ügye-vel foglalkozott a ház bizottsága hétfőn. Drakulics ugyanis párbaj vétsége miatt elakítottván, miután az ítélet jogerőre emelkedett, a büntetés foganatosítása végett kéri a bíróság a mentelmi jog felfüggesztését. A szükséges előírások hiányában ezen ügy tárgyalásának felfüggesztését határozta el a bizottság. Ugyancsak Drakulics mentelmi jogának felfüggesztése hatóság elleni izgatás címén kérvetvén, a bizottság ez esetben a mentelmi jog felfüggesztése megtagadásának javaslatba hozását határozta el.

— **Köszönetnyilvánítás.** A zombori izr. növegylet javára f. évi január 20-án rendezett sorsjátékkal összekötött táncéksorozu bevétele 634 frt 40 kr volt s a költségek levonásával, a jötekményeknek tisztán 470 frtot jövedelmezett. Fölülfizettek: dr. Spitzer Mór 2 darab arany, dr. Grüner Samu 10 frt, dr. Molnár Gyuláné 5 frt, Parlagi Ferenc 5 frt, Wéber vendégdélő 5 frt, Roheim Zsiga 4 frt 80 kr, Schmausz Endre 4 frt, Abraham Hugó 4 frt, Szilágyi Mór 3 frt, Freund Samu 3 frt, Sándor Béla, dr. Bruck Armin, dr. Goldstein Ignác, dr. Thurzóczy Zsiga, Heiszler Lajos, Schön Adolf, Spitzer J. B., Neumann Samu, Weidinger Zsigmond, Ullmann, Hartmann fölhadnagy, dr. Spitzer Adolf, Stein Emma, Stein Jakab, Löbl Jakab, Eisler Nándor, Oblát Károly 2—2 frt, Klein Ede 1 frt 50 kr Schöffner Samu, Schlieszer Sándor, Bergent-hal, Zimmermann, Kollár József, Grosz Samu, Frey Emil, Milutinovits, Pentz János, dr. Pataj Sándor, Vukicsévics István, Zsánóvits Samuné, Bárány Lipótné, itj. Goldfahn Sándor, Weidinger Sándorné, Stvertcezy, Szakáll Adorján, dr. Donoszlovits Vilmos, Bittermann Nándor, Perzsv Sándor, Melcher, Mihályi János, Bieber, Szemző István, Styrum Mór, dr. Balogh Ernő, Kende, Karácson Gyula, Lang Flórián, Horváth, Goldstein Mór, Kabos, Burghardt, Grünbaum Pál, dr. Vétsei Samu 1—1 frt, Guttmann 80 kr, Decker Pál, Heille 50 50 kr, dr. Elias, dr. Fratricsevits Ast Vince, Groszmann 80—80 kr, Szemes, Schöffler 40—40 kr, Reichmann 30 kr. — A sorsjátékhöz nyreménytárgyakat küldöttek: Szilágyi Mórné, Goldfahn Sándorné, Messinger Lipótné, dr. Bruck Arminné, dr. Fischer Mihályné, Engel Mórné, özv. Schlieszer Manó-né, Roheim Károlyné, Weidinger Zsigmondné és Sándorné, id. Goldfahn Sándorné, Goldstein Mórné, Weisz Vilmosné, Spitzer Jula, Bach-rach Matild, Schlieszer Sándorné, Holländer

Jozefin, Bergerné, Zimmermann Emma, dr. Flesch Adolfné, Engl Adolfné, Heisler Ferencné, Schlieszer Ilona, Goldstein Berta, Spitzer Teréz, Goldstein Flóra, dr. Molnár Gyuláné, Weinberger Lina, Hecht Márkné, Klein Edéné, Freund Samuné, Bárány Zsigáné, Perlesz Amália, Spitzer Vilmos, Adler Berta, Bárány Lipótné, Grosz Amália, dr. Grünner Samu, Fischer Ferencné és Koralek Teréz. Fogadják egyetünk ezen jötevői, valamint Adag Juliska, Goldstein Flóra, Goldfahn Sárka, Engel Zsófi, Holländer Margit, Kaufmann Helén, Schöffler és Spitzer Juliska kisasszonyok, kik a jegyek elárúsítása körül fáradozni szivesek voltak, egy a növegyel választmányja is Roheim Zsiga, Hey Ignác, Flesch Lipót, Dömötör Aurél, Heisler Lajos, Spitzer Vilmos, Czeizl József, Boskovits Mór, Heisler Adolf, Birnbaum Ferenc és Pollák Ignác urak, kik a rendezés körül buzgólkodtak, a zombori izr. növegyel nevében mélyen érzett köszönetemet. Dr. Spitzer Mórné, a zombori izr. növegyel elnöke.

— **Hymen.** Fried Manó, bajai kereskedő február 11-én tartja esküvőjét Klein Hermin kisasszonnyal Deszken.

— **A zombori polgári kaszinó f. évi január hó 28-án** tartotta meg tisztújító közgyűlését. A közgyűlés rendkívül látogatott volt, — miután hamar híre terjedt annak, hogy a kaszinó újabb tagjai a választmányi rekonstruálását akarják megkegyelni. — De a kaszinó öreg tagjait a fiatalok actiója nem találta készülletlenül: nagyobb titokban nagyobb ellen actiót fejtettek ki s így a fiatalok listája alig kapott 18 szavazatot. — A tisztikar következőképen alakult meg: Elnök: Schmausz Endre alispán egyhangulag. Alelnök: Husveth István. Jegyző Czinkler Gyula, Péntáros: Heindlhofer Róbert, Igazgató: Schöffler József, Aligazgató: Thum Vincez. Választmányi tagokká lettek: Bárczy Iván, Biétrmann Nándor, dr. Duchon János, Fernbach Bálint, Fejér Gyula, Frey Imre, dr. Havel József, Jerkovits Antal, Lang Flórián, Molnár István Pribil Ernő, Popovits Sebő, Roheim Károly, Schlagetter Gyula, Sztrilich Zsigmond, Tarczyay Mór, dr. Thim József, Valter Nándor, Wagemann Simon, Vuits Árszó. Számvevőgárdó: Csaroh Sándor, Késmárky Béla és Raisz Lajos.

— **Választás a zombori izr. hitközségnél.** A zombori izraelita hitközség f. évi január hó 28-án tartotta meg tisztújító közgyűlést. Hetek óta folyik a korteskedés, két párt alakult, az egyik Roheim Károly eddigi elnök mellett foglalt állást, a másik párt pedig Szilágyi Mór ügyvédet kívánta elnöknek. — A zavar mindkét pártban annál nagyobb volt, mert mindegyik elnökjelölt kijelentette, hogy csak egyhangú választás esetén fogadják el az elnökséget. — Hiába kapacitáltak egymást, meggyezésre jutni nem tudtak. A hitközségi tagok legnagyobb része a mestersegesen létesített pártoslásban részt venni nem akart s így a közgyűlésen összesen csak 48 szavazó jelent meg. — Ezek közül a Szilágyi pártbeliek voltak többségben s így Szilágyi Mór ügyvéd 16 szótöbbséggel Roheim Károly eddigi elnök ellenében lett elnöké megválasztva. A győztes pártnak azonban még nem sikerült a megválasztott elnököt az elnökség elfogadására bírni. — A választmányba beválasztva lettek: Bárány Lipót, Buchrach Győző, Bruck Adolf, Flesch Ignác, Freund Samu, Goldstein Mór, Grosz Samu, Holländer József, Koralek Armin, Obláth Károly, Perlesz Adolf, Pozsonyi Béla, Schlieszer Lázár, Stein Jakab és Weidinger Zsiga.

— **A halál Petrovoszellan.** Petrovoszellanól írják nekünk: Kilenec év alatt hét jegyző meghalt Petrovoszellan: Odrí István, Sámegi János, Nánási Jenő, Berényi Hugó, Vargha István, Popovits Jenő, és Vuits Niezfor nyugalmazott jegyző. Január 25-én temették el Halász Imrét Petrovoszelli községnek több éven át volt bíróját és pénztárnokát, ki a szabadságharcban 23 csatában vett részt és mivel ember volt.

— **Jóki ünnepése.** A palánkai kaszinó egyetel január hó 27-én saját helyiségeiben, Jóki Mór felszázados jubileuma alkalmából felolvasással s szavalattal egybekötött Jóki-estélyt rendezett. A műsor ez volt: 1. Nyi-

tány, előadta a palánkai első zenekar. 2. Szózat, férfikar, enokle a palánkai dalárda. 3. Jóki és múzsjai, felolvasás, előadta Csipor Gyula. 4. Költemény, Jókaitól, szavalta Fejes Ágoston. 5. „Jókai”, költemény Csipor Gyulától, szavalta Csipor Irénke. 6. A költő megkoszorúzása: Élő kép, több kisasszony által bemutatva. A program minden száma nagy tetszésben részesült. Az ünnepélyt kedélyes táncmulatsággal fejezték be.

— **Uj káplánt** kaptak a katymáriak. Gärtner Sándori helyezték el oda Veprovácra s benne Katymár községei egyet nyír aki minden tekintetben megállja helyét. Gärtner az egyházmegye egyik legképzettebb és legszeretelméletűbb papja.

— **Ókanizsán** mozgalom indult meg, hogy a község rendezett tanácsa várossá alakuljon.

— **Lefoglalt műbor.** Egy ó-becsei koresmáros nevére több mint ezer liter műbor érkezett 3 hónapban. A rendőri hatóság a bort, megérkezése után azonnal lefoglalta.

— **Ehunyt szabadságharcos.** Zsályban a napokban hosszú betegeskedés után meghalt Ellinger Ignác, 48-as honvédfőhadnagy, a kinek tevékeny része volt a szenttamási és ó-becsei csatákban, ahol több ízben kitüntette magát. Ellinger főhadnagyi tanár volt Szabadkán, majd igazgató-tanító lett Bács-Földváron, amely állásából nemrég helyezték nyugállomásra. A derék öreg urat ismerték és tisztelték az egész Bácskában. Halála nagy részvétet keltett.

— **Baj a vonalon.** Az államvasutak szeged-szabadkai vonalán baj történt szombaton este. A vonat, amely Szabadkáról Szeged felé haladt, Palocsán hirtelen megállt. A mozdonyban esett hiba, eltört egyik rudja s egyáltalán semmi hajlandóságot sem mutatott arra, hogy újra fölvegye a munkát. Szabadkára kellett sürgőnyözni segítségnyújtóknak s míg az megjött, a vonat a nyílt pályán várta az utasokkal. A vonat a miatt másfélórát késéssel ért Szegedre.

— **Nyilvános köszönet.** A nemrég meghalt bogojvai polgári olvasókör könyvtárának gyarapítására hó 24-én társas vacsorával egybekötött ténnyelátást rendezett. A befolyt tiszta jövedelem 26 frt 60 kr. — Felülfizettek: Baumgarten József 60 kr. Berecz Károly 2 frt. Birly János 50 kr. Herczeg Mór 60 kr. Klein József 50 kr. Kohn Ignác 50 kr. Lakatos József 50 kr. Molnár Gábor 1 frt. Molnár Gáborné 1 frt. Neuner Dávid 20 kr. N. J. 50 kr. Nemes János 50 kr. Omelka János 1 frt. Dr. Politzer Mór 60 kr. Singer Ftúp 60 kr. Szobonya Fábián 1 frt. Vincez Fábián 1 frt. Wagner Konrad 1 frt. Wilmann Mátyás 1 frt. A szíves adományokért köszönetet e helyen is nyilvánítani kedves lételességének tartja az olvasókör.

— **Mulatság.** Az Ujverbázi „Olvasó-Egyetel” 1894. évi február hó 3-án saját könyvtára javára az egyetel helyiségében Jelenkezélyi rendez. Kezdeté este fél 8 órakor. Személyjegy 80 kr. családijegy 2 frt. Felülfizetések a ezéla való tekintetből köszönettel fogadtatnak s hirlap után nyugtáztatnak.

— **A kulai sikkasztások.** A kulai adóhivatali sikkasztások országzerte ismert ügyben még mindig folytatja a vizsgálatot a pénzügyigazgatóság. A kulai adóhivatali sikkasztások közül három van már eddig letartóztatva, a napokban vitték be a zombori ügyészség börtönébe Papos Gábert s egy dűnköt. Mint kiderült, csak az 1892 ik even huszezer forintot sikkasztottak el a derék urak.

— **Az ujvidéki szerb gimnázium** vasárnap tartotta évi rendez. „Beszedá” ünnepélyét, a melyre egy a környékről, mint Szerbiából nagy számban érkeztek a résztvevők. A 4 szálloda vendéglőjében mintegy 600 idegen volt bejegyezve. A mulatság mintegy 2 1/2 órai időzött Blankovits György karlócai patriárka, ki érkeztekor szünni nem akaró zsvió kiállással fogadlak.

— **Az ó-becsei izr. növegyel** saját alapítóje gyarapítására zártkörű kantonbált rendezett, mely fényesen sikerült, a tiszta haszon a 140 frtot meghaladja. Jelen voltak: Dr. Milkóné, dr. Grünbaum Pálné, özv. Pol-

lácsékné Moroviczáról, Tenner Károlyné Bogdánovics Györgyné, Herczeg Mórné, Herczeg Gézáné, Roth Manoné, Klein Adolfné, Pollák Izidorné, Grosz Simoné, Roth Dávidné, Löwy Lajosné, Bárány Beláné, Farchy Abrahamné, Farchy Samuélné, Freund Ferencné, Freund Istváné, Koeh Herrmanné, Blau Károlyné, Frönkel Samuélné, Kleinwald Lipótné, Müller Adolfné, Wallfisch Arminé, Bergerné Sztamásról, Mirkovits Gligórné, Waldner Dávidné, Baumgarten Vilma, Pallischer Adolfné, Rasovszky Sándorné s. a. i. urak, továbbá Blau Berta, Zavisits Milunka, Farchy Gizella, Erőskövy Gizella, Müller nővérek, Tality N., Müller Szidónia, Geiger Teresi, Berger Zsófi Sztamásról, Kleinwald Szida, Morgenstern Zsófi, Rácz Szt. Ivánról s. a. t. urbölgyek.

— **Véglegesítés.** A vallás- és közoktatásiügyi miniszter Molnár János ujvidéki kir. főgymnasiumi rendez tanárt ezen állásában végleg megerősítette.

— **A szabadkai üzletvezetőség.** A m. kir. államvasutak igazgatóságának kiküldött közegei, kik nemrég Szabadkára jáltak, hogy a városi lakásviszonyokat megismerjék, jelentést tettek a miniszternek és Szabadkát alkalmasnak találták nagyobb hivatalnokai testület elhelyezésére és így rövid idő múlva a város vasuti üzletvezetőségét fog kapni.

— **A Bács-Bodrogh vármegyei h. é. vasutak** igazgatósága f. évi február 3-án d. u. 1/4 órakor Budapesten közgyűlést tart. Tárjagok: 1. Zenia város tanácsától vett átirat az ottani állomás kibővítése tárgyában. 2. Jelenkezés egyes állomásaikhoz vezető hozzájáró utak kiegészítése ügyében. 3. A m. kir. államvasutak által építési pót munkálatok. 4. Jelenkezés a csatlakozási költségekre előirányzott 120.000 frt keretében elért megtakarításoknak a volt engedélyesek részére történt kiutalványozásáról. 5. Földiak Gyula ur igazgatósági tag számlakezetelese. 6. Jelenkezés a könyvelésnél a multára nézve megállapított eltéréseket illetőleg. 7. Az územ szerződésnek az árforgalom utáni önköltségekre vonatkozó határozmányainak módosítása iránt folytatott tárgyalások bejelentése. 8. Folyó ügyek.

— **Tiszta Földvár községe** nevét a miniszter engedelmével Bács-Földvárra változtatta.

— **Jötekkönyvélő táncvizigalom.** Topolyáról írják nekünk: A helyb. izr. ifjuság f. hó 27-én városuk felekezett nélküli beteg-egylező egylete javára a kaszinónak ez alkalomra különösen fényesen felkészített és kivilágitott termében táncvizigalmat rendezett. A táncvizigalom anyagi sikere már eleve biztosíva volt, amennyiben két ifju hölgy, névszerint Grünberger Vilma és Lederer Ilona kisasszonyok a jegyek elárúsítását magukra vállalván, nemcsak buzgólkodásukat a legfényesebb siker koronázta. Városunk előkelő családjai szívesen járultak hozzá az emberbaráti egyetel tőkéjének gyarapításához. De azután az erkölcsi siker sem hagyott kívánni valót maga után. A tapintatos rendőrség előzetekenyességével és mindenki irányában tanúsított figyelmével a mulató közönség osztatlan dicséretét méltán kiérdemelte. Mintegy 8 órakor egyszerre felhangzottak hírneves zenekarunk talpalávaló nótái s megkezdődött a tánc, mely igazán magyaros jökedvvel s kankadtalan kitartással folyt a hajnal pirkadásáig, midőn a vig társaság szép emlékekkel megzazdagodva oszlott szét.

— **Csődöt nyitott a szabadkai törvényesék** Fischer Mór topolyai cég ellen. Tömeg-gondnok Somogyi János, topolyai ügyvéd; bejelentési határidő február 20-ika.

— **Mibe kerül egy katona?** A hivatalos lap mint penteki száma közli a honvédelmi miniszternek azon rendeletét, melyben az idei évre megállapítja a katonák napi „léttény-ját”. E rendelet szerint a közös hadsereg és a honvédség legényiségének örmestertől feléla s szállástól által adott étkezését naponként a következő összeget terítik meg: Bács-Bodrogh vármegyében, Baja, Ujvidék, Szabadka és Zombor városokban huszonegy krajczárt. Tehát nálunk ennyibe kerül naponként egy katona.

A zentai függelék kőr a napokban tartotta tisztújító közgyűlést. Megválasztott tisztviselők: Szabó László elnök, dr. Déak Lukács helyettes elnök, Tóth Antal abonyi és Nagy Abonyi Jakab alelnökök, Bolváry András igazgató, Esze Mihály és Zovits András jegyzők, Szűcs József pénztárnok ifj. Huszák János és Reszler Lajos alpenztárnokok és Kopasz Antal előnök.

Szökevény önkéntes. Intelligens fiatal katonaszökevényre tette rá a kezét tegnapelőtt a szegedi rendőrség. Ez a fiú Erdélyi János, a szabadkai negyedik közös hadseregbeli huszározred önkéntese, aki még a múlt év november havában szökött meg a századától. A katonai hatóságok országsszerte körözgették a szökevényt, de nem találták sehhol. Most Szegeden a rendőrség elfogta. Átszállították Szabadkára az ezredéhez. A könyvelő fiú súlyos fogságbüntetésnek néz előbe.

Szerencsétlenség. N.-Palánkán Michels testvérek kőművesmunkát végeztek Hechler Károly szerencsétlenül járt napokban. Ugyanis bal karja véletlenül egy kendertörő gépbe jutott és annyira összezúzódott, hogy könyökön felül amputálni kellett. A gyár munkásai azonban 41 forint 70 krt gyűjtöttek szerencsétlenül járt társuk javára.

Öngyilkosság. Csajkás István 40 éves földműves a múlt pénteken reggel keleti tányágnál felakasztotta magát. Tettének oka buskomorság.

A Szabad Szó képes politikai napilap legjobb kedvezményei. A „Szabad Szó”, melyről talán már fölösleges említeni, hogy a legjobb és legolcsóbb magyar napilap, helenként „Koszorú” címmel egy rendkívül gazdag és előkelő tartalmu, képekkel díszített szépirodalmi hetilapot ad mellékletül. Továbbá „Kalapács” címmel maró és csipő éléktől dúzzadó élelajpot, mely hetenkint talányt is közöl és a megjétek között 52 Józsv sorsjegyet és 52 kötet szépirodalmi könyvet sorsol ki. Ezenkívül még a következő páratlan kedvezményekben részesíti előfizetőit: Azok az előfizetők, a kik a „Szabad Szó”-ra az egész 1894. éven keresztül előfizetnek oly módon, hogy az előfizetés összegét negyedévenként küldik be, megkapják 1. A „Magyar Történelmi Album”-nak már megjelent kötetét nyomban, a mint az első évnegyedi előfizetés beküldik. 2. A pünkösdi kötet megjelenését „Irodák és művészek Albuma” és „Közgazdasági Album” közül azt, a melyet maguk választanak. 3. A „Magyar Történelmi Album”-nak karácsonykor megjelenő 2-ik kötetét. 4. A „Szabad Szó” 1895. évre szóló karácsonykor megjelenő nagy képes naptárát. Előfizetési ár: Egész évre Budapestén 10 frt, vidéken 12 frt. Fel 5 frt, vidéken 6 frt. Negyed évre 2.50 vidéken 3 frt. Az előfizetési pénzek a „Szabad Szó” kiadóhivatalához (Teréz körút 41. szám alá) küldendők. Jegyzet: Nem előfizetőknek a díszes kötetű 50 pompás színes képet tartalmazó Magyar Történelmi Albumok egyes, 150 oldalra terjedő köteteit kötetenkint 2 frt bontó árért megküldjük.

Az Első Leánykiházasítási Egylet f. hó 21-én tartotta saját újonnan épült házában VI. kerület Teréz körút 40 — 42. sz. a. XXXI. rendes közgyűlését. Schwarz Armin bankigazgató az egylet elnöke a közgyűlést tetszéselt fogadott beszéddel nyitván meg, üdvözölte az egylet saját otthonában nagy számmal megjelent képviselő bizottsági tagokat és örömeinek adott kifejezést, hogy az egylet, mely 29 év óta vezetése alatt áll és a mely a legesekélyebb kezdetből mai jelentőségére emelkedett, képes volt ily remek építményt egész tehermentesen, az egylet saját erejéből készíttetni. A vezérigazgató Kohn Arnold által előadott évi jelentésből kitérte, hogy a néhány elégedetten által az egyletre felideázott zavarok és nehézségek dacára az 1893. év 141,097 frt 39 kr. kezelési felesleggel zárul és hogy a tartalékok 656,411 frt 90 krra emelkedtek. Az egylet a lefolyt évben nászjutalékok, felesleghányadok és bekövetkezett haláleset után történt visszafizetések fejében 116,355 frt 28 krt fizetett ki (6438 frt 35 krral többet, mint 1892. évben) Ezek közt 48 árva jutalék 15049 frt 38 krral folgatatik, melyekért a kedvezményezett árvelet beirt tagok halála

következtében átlag 9 háromnegyed évig semmiféle befizetés sem teljesített. Új tagok belépésére vonatkozólag a jelentés kiemeli, hogy lefolyt évben 5346 jutalékrész többnyire a fiatalabb korosztályokból iraitott be. Különösen a C) osztály mutató fel nagy haladást, amelyben ma, miközölésnek alig egy éve után máris majdnem egy millió frt biztosított tőkével rendelkezik. Az egylet táblázatái kiváló mathematicus szakférték által megvizsgáltattak, az alapszabályok a kereskedelmi törvénynek megfelelően módosítottak. Az egylet cégének bejegyzése a legrövidebb idő alatt az közlötnyi és a legközelebbi közgyűlést az alapszabályok értelmében már az összes tagok gyűlékezete fogja képezni. A ház zárlótelételeknek ünnepeje jövő tavaszszal tartatik meg. Az igazgatóság évi jelentése, a felfügglő bizottság jelentése, valamint az előterjesztett mérleg tudomásul vétetett, jóváhagyottt és a közgyűlés Dóza Benő képviselő bizottsági tag indítványára az igazgatóságnak és választmánynak egyhangulag köszönetet szavazott és a felmentvényt magadta.

Irodalom, művészet

„A Töredék” címmel Klinger Béla tollából igen ügyes, könnyen áttekinthető, gyakorlati kis kézikönyv jelent meg, melyben az olvasó a tözsdén kötött figyelmekre vonatkozó törvényeket, rendeleteket s a budapesti ár- és értéktözsdé tanácsának fontosabb határozatait találja a tözsdé ismertetése, az ügy-nyökök, a tözsdébiróság és a bélyegilletékek ismertetésén kívül. A használható művet ajánljuk az érdeklődők figyelmébe. Ára 1 frt.

A „Zenélő Magyarország” 4-ik száma a következő tartalommal jelent meg: Lányi Ernő, Nem vagyok és nagyon kényes. Népdal. (A hírneves szerző e kedves dala páratlan elterjedésre számíthat.) — Greizinger J., Intermezzo (nemes irányu salondarab).

A „Képes Családi Lapok” legutóbbi száma a következő tartalommal jelent meg: A sors kockája. (Regény.) Irta Beniczkyne Bajza Lenke. (Folyt.) — Követsz, — követlek. (Költmény.) Halasy Béatól. — Boriska. (Novelle.) Irta Jenő. — Gondolatok. — Asztalterítés angolosan. — Jella. (Novella.) Hajdu Józseftől. (Folyt.) — Lali és Piri halálára. (Költmény.) Gerő Atilától. — Tüdő des. (Költmény.) Földváry Károlytól. — A keeskepásztor. (Beszély.) Irta Kéray E. — A lérgyészről. Irta Drayson. Fordította Brassay Sámuel. — Humor — Egy kis falsum. Irta Jókai Mór. — Mindenféle: Rafael. — Képeinkhez. — Irodalom. — Zeno.

A gazdának legnagyobb szüksége van haszonálatjaira. Ennek természetes következménye, hogy már saját érdekében is azokat jó kondícióban kell tartania, megtegedés eseteiben gyógykezelnie és minél hamarabb használhatóvá tenni. De számtalan esetben lehetetlen a távol lakó állatorvos tanácsát idejekorán kikérni s akkor a gazda kitűnő hasznát veheti egy oly állatorvosi tanácsadónak, mint a minő a Bornemissza Zoltán által írt „Állatgyógyászat” című munka, melynek II. kiadása a jövő héten fog megjelenni. A Bornemissza Zoltán „Állatgyógyászata”-nak egyetlen gazdánál sem volna szabad hiányozni, már azért sem, mert az ára, mely 264 oldalnyi terjedelme dacára csak 1 frt 20 krra van szabva, olyan, hogy minden rendű és rangu gazda megszerezni azt. A most megjelenő második kiadás legjobban igazolja a munka kitűnő voltát, mely Lévai Mór könyvnyomdász kiadásában Ungvárt fog megjelenni, hol 1 frt 20 krt és 10 kr. bélyeg beiktatás ellen kapható.

Az Athenaeum „Képes Irodalomtörténet” éből megjelent a 16-ik füzet, melyben Nagy-egy László a XVIII. századi szépirodalom rajzát folytatja, ezuttal Amade Lászlórol, a múlt század legkiválóbb lyrikusáról szólván részletekben. A második cikkben Takács Sándor az iskolai drámákat ismerteti, sorba véve a csiksomlyói mysteriumokat a pálosok, jezsuiták és piaristák iskolai színműveit, miközben számos, eddig ismeretlen adattal bővíti az irodalomtörténetek és szakaszát. A 3-ik cikkben Marczali Henrik értekezik: A magyar történelmi irodalom a XVIII. században czim alatt; részletekben szól bél Mátás, Bod Péter, Pray, Katona, Kollár s mások élete s tudományos működéséről. A szövegillusztrációk közt vannak arczképek (Bonyák Bernát és Pállya István piarista drámaírók, Bél Mátás és Bod Péter), kéziratok Amade híres katona-délának első veresszáka, Pray és Katona névalálírása) továbbá a Magyar Athenas czimlappja, egy iskolai dráma díszes kézirati színlappja stb.; külön mellékletül pedig: Pázmány levele Thurzó nádorhoz hasonmásban és Kolháry István arczképe. A füzetet tartalom-mutató zárja be, mert e füzetet be van fűzve a nagyszabású mű első köteté, melyhez azonban — mint a borítékon olvassuk — még több színes és fekete nyommás műmellékletet fog adni a kiadóhivatal. Valóban a szerkesztőség a dolgozatok és illusztrációk megválogatásában annyi gondot s izlést tanusított, a kiadó Athenaeum-cég a műmellékletek kiállításában oly anyagi áldozatot hozott már a múlt első felének kiadásánál, hogy azt nemcsak lézagszótlóvá, hanem egyszerűsággal páratlanul tette irodalmunkban. Ezért szívesen hívjuk fel az irodalom barátainak figyelmét e díszmunkára, mely füzetenkint 40 krt bármely könyvtárnál megrendelhető,

Színház.

Szombaton, január hó 27-én „A Koldusdiák” Millőcker fűtőbemászó dellamu operettje került színre s előadása a körülményekhez képest meglehetősen sikerült. K. Iványi Mariska Rimanoeszky Simon farszót szerepében derekasan állotta meg helyét s szép énekeit különösen az első felvonás végén élnék taps jutalmazta. A dícső Palmaticea család tagjai közül Turner Ilka, Laura grófkisasszony színesítője váit ki, míg Broniszlava hállás szerepe Lányi Lidike kezében sokat vesztett eredetiségéből. Jó alakítást nyújtott Nyitrai mint töltőözör; kevésbé jót ifj. Polgár Károly (Ollendorf ezredes), ki a még mindig távollévő tenoristát helyettesítette sok igyekezettel, de sajnos kevés sikerrel. A dícsőretre nemelő összejáték a rendezés kifogástalan voltáról tanuskodott.

Vasárnap, január 28-án Almási Tihámé „Spitzer Régi” című népszínműve került színre. Hogy mi jogon és mily alapon népszínmű a neve e küzőben is furcsa stíltú darabnak arról talán maga a szerző tudna csak felvilágosítást adni. Szereplői közt minden fajta alak akad, egyedül a népet nincs a ki képviselje ha csak Weisz Móricz uramat nem tekintni valódi a népies elven feltüntetőknek. Tártyában, esekéknýében és langjában is ugyancsak élüt a népszínműveink jellegétől. Meg térsádmími problémát is feszeget (az agg Dunas módjár) a szerző. Csakhogy nincsen abban köszönet. — A darabot egyébiránt felt ház nézte végig, s bár az előadás nem volt épen a legügyesebb, azok részéről kiket nyilván a híres Tarara-Bumm” vonzott oda, meglehetősen hangos tetszéselt fogadtattott. A szereplők közül kiemeljük K. Iványi Marikát (Spitzer Régi) az este kivált jó kedvében volt, Kishontit (Bernstein) és Sárközyt (Weisz Móricz), kik mindkettő jó alakok voltak,

4. február 1.

Kedd, január 30-ikán „Keleti utazás” bohózat 3 felvonásban. Írták: Blumenthal és Kadelbury. Fordította: Festetics Andor (Újdonság), Mulatságos, ügyes és elmés darab. Ha nem tudná az ember hogy éjemet termek, azt hinné, Párizsban készült a Bissonok és Pailleronok hazájában. Az ötlet, mely cselekvénynek alapjául szolgál, nem új ugyan és egészen eredeti módon van felhasználva. Fiedler Róbert (Hegedűs) keleti utra indul; török földön rablók támadják meg a vonatot s ő többet magával fogságba esik. Az újsági közlemények, mely a rabló támadásról hírt ad, egyik utitársnője Bartholdy Sarah (Lányi Sz.) félreértés következtében a neje gyaunát szerepel. — Az igaz feleség (Medgyaszay E.) a hirt olvasva férjét hűtlennek véli. Hogy azonban a meghurcolás szegényet és a világ gúnyját kikerülje, hozzá tartozóival együtt leplezni igyekszik a dolgot, mi által rendkívül bonyodalmas és komikus helyzetet idéz elő. Az előadás egyike volt a legjobbaknak, a mikét eddig láttunk. A hálás szerepek mind ügyes kezekben voltak. Véber Ferike kedves természetességgel játszta a naiv lányt Mitrovics Dameterjében találó alakítását látunk Közönség meglehetősen számmal volt, habár a jó darab s a gondos előadás többet érdemelt volna.

CSARNOK.

Gyerekek és öregek

Írta: Siegel Angyalka.
(Vége.)

Tudtam, hogy létezel, vártam, hogy megjelenj! Te vagy az én megváltóm, rég várt Messiasom!

S a könnyelmű, túlzgatott, szenvedélyes leány hevesen vetette magát a színész karjaiba.

— Menj hát, meggondolatlan, botor leány, menj, járj az élet iskolájába, tanulj, szenvedj!

Tibor mondta ezt, miközben elfordult az egymást átölelve tartó pártól.

Lassú léptekkel távozott a kertből; de mikor a kerítésen állt, hogy leugorjék, még egyszer visszanezített a kertbe, hol anyni boldog órát töltött. Visszanézett, szomorú, könnyektől homályos, leírhatatlan tekintettel...

Igy nézhetett vissza az első emberpár a paradicsomba, mikor onnét kiltzetett.

Künn az országton állt Tibor hintója. Tulajdonképp előre akart volt kerülni a kapu felé, de a kerítés mellett elhajtv, meghallotta Elza hangját, leszállt, halgatódzott s a nit megtudott, azt már tudjuk.

S mikor most újra künn állt, zokogva borult a ha-mate-illógó föbe.

Egyedül volt... körötte méla csend — szabadon sirathatta elveszett boldogságát —

— Elza és Kornél annyiban változtattak csak meg tervüket, hogy annak végrehajtásával nem vártak másnapig, hanem — még az éjjel „eltüntek az események színteréről.”

Tibort ez esemény mélyen megrendítette; olyannyira, hogy azon föltevésével ment küll földre, miszerint otthonába — melyhez oly szomorú emlékek tűnik — soha vissza nem tér.

S 32 évet töltött Morvaországban, hol rokoniak voltak.

E 32 év nyugodtan, egyformán folyt le. Az idő enyhítette Tibor fájdalmát, bár gyakran, igen gyakran merengett el a múlt eseményein.

Kilencz évi ottléte után meg is házasodott. Elvette egy szegény, árva leányt, ki rot konai házában nelenő volt. — Elvette, mer szegény volt, mert Elzához hasonlított s végtül mert érzett is iránta vonzódást, első, nagy szerelmének árnyékát.

S házasélete egész ideje alatt nyugodt, elégedett volt; csak ha Elzára gondolt, borult el homlokra.

Hol járhat ő? Hol bókórol? Vajjon sok székséget szenved-e s tán megbánást is érez?

S ily gondolatok közben rendszeren könny lopódzott Tibor szeméibe, melyet aztán sietve törölt le.

— Eh, hiszen ő akarta így!

De mikor aztán 23 évi házasság után Tibor neje elhalt, s ő újra egyedül állt a világlában, megmagyarázhatatlan vágy fogta el az immár 60 éves embert, hogy újra otthonába térjen.

S 32 évi távollét után csakugyan visszatért hazájába Baróthy Tibor.

Egy kis bácskai városkában történt. Az öreg Baróthy — mint őt most neveztünk kell — este érkezte a helységbe, elhatározta, hogy éjjelen át megpihen, s csak másnap folytatja útját.

A városka kaszánjába szállt, melynek áttermében, egymagában ülve költötte el vésoráját.

Azután hátrádólt székében és különös melánkolikus érzés, édes fájó emlékek lepték meg a fehérbaját, felérszakállú embert.

Élénkebben, mint bármikor, látta maga előtt ifjúságát.

Eszébe jutott egy régi, nagyon régi délután: — Elza nagynéjével átjött Tibor szüleihez, kik nála, birtokán laktak.

S Tibor kihívtá Elzát, hogy sétáljanak egyet a mezőn. — S csakugyan kimentek; Elza vadvirágot szedett, mely ott tarkállott a vetések közt.

Könnyű szellő hajtogatta az aranyszín kalászt... odább az aratók csengő éneke hangzott...

S mind élénkebben képzelődött az öreg ember, ugy hogy hallani vélte az éneket, kivehette a népdal dallamát...

De hirtelen felrezzent.

A dal hangzott, nem volt képzelődés; csakugyan hangzott itt, a közelben.

Baróthy magához hívta a pinczért.

— Ki énekel itt?

— Szintársulatunk van nagyságos uram; ha be tetszik menni, itt lehet a jegyet váltani. A pinczér egy szögletbe mutatott.

Csakugyan ott bóbiskolt a félhomályban egy gömbölyű asztal mellett egy idős asszony, kit Baróthy eddig észre sem vett.

Odalépet az asztalhoz.

Az asszony felriadt.

— Kórszék tetszik? kérdé bágyadtan.

E hangra Baróthy meglökölt. Vizsgálódtra nézett az asszony sovány, sápadt arczaiba.

Ha ez a szürke haj aranyzóke, e vízszintű becsett szemek ragyogó kékek voltak, e hervatag arcz rózsás, gödörös lehetett egyszer, ugy ez...!

— Szent Isten...!

Az asszony mondta ezt, mialatt felszó kött helyéről.

Elza és Tibor egymásra ismertek.

A pinczér kiment, s ők ketten együtt, egyedül maradtak.

Szemközt, egészen közel álltak egymáshoz, s köztük mégis oly nagy, nagy távolság... Egy jóvá nem tehető hiba és 32 év!

Tibor kezét nyujtja a nőnek, de az csak néz rá merőn, oly csodálatos tekintettel, hogy a kinyujtott kéz lehanyatlott.

A férfi kérdezni szeretne; kérdezni hogy vagy, mint folyt dolgod? Nagyon boldogtalan vagy-e? Mert hogy e nő sokat szenvedett, azt látja arczán, kiolvassa szeméből.

Végre megszólal az az asszony remegő-szaggett hangon.

— Örvendhetsz, örvendhetsz, ha valaha azt óhajtottad, hogy hibámért bünhődjem, mert, én... oh én... megbünhődtem.

S zokogni kezd a szegény, tévedt nő, megremeg sovány, gyenge teste...

Tibor szeméibe könnyek lopódnak.

— S azt hiszed, én azt óhajtottam? Oh nem, s nem örülök, hogy szenvedtél, hanem szánlak téged, te szegény!

És az öreg ember levonja egy székre az öreg asszonyt, miközben maga is leül.

— Könnyis a sziveden, beszéld el, mit szenvedtél, mi bajod volt? Gondoltál néha rám? Látod én is... Tibor sir, sir s oly jól esik neki, hogy sirni tud.

— Ah te, te...! Mond az asszony és lehajolva megsókolja a férfi kezét.

Aztán elbeszéli, mennyit szenvedett, elmondja, hogy a nagynéni, ki már rég meghalt,

hányszor segített rajtuk, mennyi jót tett nekik, de Kornél... ah Kornélnak minden kevés volt, s mikor a néni meghalt és ő, Elza kikapta örökségét, az is hamar odalett, a többi rokonoiktól szegyeit Elza szegénységét és küllöben is rehezelték rá. — S mikor már semmije se volt, Kornél iszonytan bánat vele, őh azt el se lehet mondani; s végül elhagyta Elzát...

— S ami legjobban bántott, s mégis egyedüli vigaszom, talizmánom volt, az a te emléked, Tibor. Hosszú szenvedéstéljes éveken át tanultam meg emlékedet szeretni, az ellened vétkezettek megbánni; hosszú, kínos, magányos éjszakákon át hallgattam lelkiismeretem elítélő szavát. Szenvedések között tanultam meg, örömet vállalni meg, hogy büntös vagyok, kérnék tőled térden bocsánatot, bünhődném még egyszer anynyit, mint már bünhődtem, csak ha meg nem történtté tehetném, ami megtörtént!

Sovány kezeit göröcsőn szorítja hervadt mellére az ősz asszony; önvád szüli minden könnyét, megbánás minden szavát.

S az ősz férfi már nemcsak szájalmat érez; ez asszonyt nézve, hangját hallva, ifjúkori vágyak ébrednek lelkében; mintha rég mult ifjúsága lehellelte érintené a fáradt öreg embert...

Önkénytelenül, öntudatlanul jön ajkára:

— Nézz rám Elza, öreg vagyok, ősz vagyok, de felejtél el; te is öreg vagy, de elfelejtet; azokat az éveket felejtük el, miudval együtt, ami... megtörtént...

Az asszony nem érti, mit akar Tibor, csak néz és hallgat.

— Nos, és, mond Tibor, akarod-e hogy elfelejtünk minden, amire nem szívesen emlékszünk... Én szeretlek...

És a nő megérti, és szeliden mosolyog Odahajlik a férfi vállára és halkán, áradozva sottogja:

— Nem bánom hát, felejtük a tévedés, szenvedés éveit, de emlékezzünk édes ifjúságunkra... tudod... kertünkben oly szépen nyíltak a virágok, oly édesen zengtek a madarak... ott jartunk mi... beszélünk — szerelemről... nem is olyan régen... tegnapi volt...?

Az öreg ember helybenhagyólag int könnyein keresztül újra szépnek fiatalnak látja Elzát, s mialatt átöleli és szürke haját megsókolja, boldogan rebegi:

— Tündikém... aranyhajú tündikém...!

Nyiltér.*)

A karlsbadi víz el vágott kurák alatt, valamint utókoru gyánát, ugy ezen víz, valamint egyéb ásvány vizek használata után:

MATTONI-RELE
GIESHÜBLER

fontosabb gyógymódot

Fontos már általános van alkalmazásában. Bendenius de thernis, (Carlsbadensis tractatus) ugy nyilatkozik, hogy a Gieshübler svannurkut Karlsbad diosőségére szolgál, s hogy e hely forrásainak gyógyhatását fokozza. Gieshübler utvári ártalmas monográfiája Gieshübler (Böschelre 61.)

*) E rovat alatt közletekkért nem vállal felelősséget a szerk.

Hirdetések.

Ház-éladás.

A bajai uton levő 424. sz.

lákóház

szabad kézből eladó.

Bővebbet

Roheim Károly és Fiai
cézgnél.

Férfi s női betegségek

mint bujaker, fekélyek, bőrkütegek; folyások és hólyaghurut a legkülönböző alakban is, nem a közönséges, hosszadalmas befekendezésekkel hanem

irrigáló által saját készülékemmel, s új gyógy módom szerint vagy esetleg helyi endoszkopikus kezeléssel is alaposan s sikeresen

kezelteknek. Stricturek, az aggkorbanf e lépő vizelési nehézségek; ágybeszennyező valamint nemi gyengességgel párosult gerincbajok

galvano-mechanikai módon

ökreken gyógyítottak

Orrfékélyek s az orrnak bedugulási, valamint a száj- s orrnak bűzösége az á, alam feltalált s több 100 esetben külön eredménnyel használt

orrosapkészülékemmel

víd idő alatt alaposan gyógyítottak.

Galandférgek, melyek a legerősebb bűráknak ellenállottak, Németországban készült gyógyszeremmel 3 óra alatt gyökeresen eltávolítottak.

Dr. Fischer Adolf, orvos-sebész tudor, műtő- és nőgyógyász, a „Nyilvános gyógyintézet” nek rendelő orvososa s specialista 27 év óta Budapestben, U-utca 5. sz. I. em. rendel. d. u. 2-5-ig.

Üsakdíjazott levelekre válaszolok s gyógyszer kről is gondoskodom. 26 -

Minden köhögés

valamint mindenemű chatarus megbetegedés a légesőben, gége baj, tüdőbaj, továbbá lélekzési nehézségek, szűkmellűség, nyálkásság, szamarhurut, gége csiklandás és kezdő tuberkolozis leggyorsabban eltávolítottak, a már évek óta jó hatásának elismert „Szent György tea” egy csomag ára 50 kr. és a hozzá tartozó „Szent György porok” egy doboz ára 50 kr., a használati utasítással együtt. Pár napi használat után már is észlelhető ezen gyógyszer hatása. Két adagnál kevesebb nem küldetik szét. Póstarszédküldésnél 20 krral több számíttatik. Megrendelhető csakis a „Szent Györgyhöz” címzett gyógyszer-tárban Bécs, V/2 Vimmergeasse 33. Kérek az összegnek póstautalvány útján való előzetes beküldése.

KLYTHIA

A BŐR
ÁPOLÁSÁRA

Az arczbőr szépítése és
FINOMÍTÁSA

ZSIRPUDER

Legelőgánsabb, toillette bál és salompuder fehér, rózsaszín vagy sárga.

Vegyileg megvizsgálva és ajánlva Dr. J. J. Pohl cs. k. tanár által Bécsben.

Elismerő levelek e legjobb körökből minden dobozhoz mellékelve.

Egy doboz ára 1. 20 elküldés utánvét vagy az összeg előleges beküldése után.

Taussig Gottlieb

főraktár: BÉCS I. Wollzeile Nro. 3.

Kapható: a legtöbb illatszert, drogua és gyógyszer-tárakban.

COGNAC

Czuba-Durozier & Co.

francia cagnacgyár

PROMONTOR.

Vezérügynökség

Ruda és Blochmann Budapest.

„Idegesség.”

Ideg-Nőibetegség, Idegkór, Ifjúkori tevelgyések utóhatása.

gyógyit alaposan régen elismert mód szerint a legkétségesebb esetekben anélkül hogy a foglalkozásban zavarna.

Kezeléshez küldje a beteg, kimerítő leírását betegségének, és azon gyógy módoknak melyeket már használt.

J. Eiger, specialista

BERLIN, Dansingerstrasse

